

Justisdepartementet
Lovavdelingen
Postboks 8005 Dep.
0030 Oslo

Ansvarlig advokat
Espen Tøndel

Oslo
30. september 2011

Vår ref.
RL/416770

HØRING – STYRKING AV LOVGIVNINGEN OM HÅNDHEVINGEN AV INDUSTRIELLE RETTIGHETER M.M.

Vi viser til høring med bakgrunn i høringsbrev og høringsnotat fra Justisdepartementet 14. april 2011 (deres referanse 201102995 EO MHG/bj) vedrørende styrking av lovgivningen om håndhevingen av industrielle rettigheter m.m. Vi ønsker med dette å kommentere departementets forslag på vegne av Motion Picture Association (MPA), IFPI Norge og Norsk Videogramforening (NVF).

Livsgrunnlaget til medlemmene i MPA, IFPI Norge og NVF (samlet omtalt som rettighetshaverne) er i første rekke knyttet til åndsverk og arbeider vernet av åndsverklovens bestemmelser. Vi registrer i den forbindelse at ovennevnte høringsnotat i hovedsak omhandler patent, kretsmønsterrett, planteforedlerrett, design og varemerke, og at Kulturdepartementet vurderer de tilsvarende spørsmålene for åndsverkloven i arbeidet med en ny åndsverklov. Reglene om *rett til informasjon* bør imidlertid etter departementets syn ikke bare gjelde industrielle rettigheter, men *alle immaterielle rettigheter* som er vernet etter norsk lovgivning. Disse bestemmelsene, som i høringsnotatet foreslås inntatt som nytt kapittel 28 A i tvisteloven, vil således også omfatte opphavsrett og nærstående rettigheter etter åndsverkloven.

Vi vil på denne bakgrunn i denne omgang bare kommentere de foreslåtte reglene om rett til informasjon. Vi forutsetter at Kulturdepartementet i forbindelse med den varslede *helhetlige revisjonen* av åndsverkloven, vil foreslå at det gjennomføres endringer i åndsverkloven *tilsvarende* dem Justisdepartementet i høringsnotatet har foreslått for industrielle rettigheter, og at vi derfor vil få anledning til å komme tilbake til disse endringene i forbindelse med den nevnte revisjonen av åndsverkloven.

Rettighetshaverne støtter departementets forslag om at det innføres *egne bestemmelser* som slår fast rettighetshavers rett til informasjon om opprinnelse og distribusjonsnettverk for varer og tjenester som krenker en immateriell rettighet i hovedsak etter mønster av håndhevelsesdirektivet (2004/48/EF) for å sikre rettighetshaverne gode rammevilkår for å avdekke og forfølge krenkelser.

Vi tar til etterretning at reglene om rett til informasjon i forslaget her skal *ikke* kunne påberopes overfor Internettleverandører for å få ut opplysninger om hvilke abonnenter som har vært involvert i ulovlig fildeling og andre opphavsrettskrenkelser som skjer ved bruk av Internett, men at opphavsrettskrenkelser som er knyttet til *fysiske objekter*, for eksempel DVDer, derimot vil være omfattet av reglene.

I tillegg vil det i følge departementet kunne kreves informasjon *fra annonsører* når det annonseres for materiale som krenker opphavsrett eller andre rettigheter etter åndsverkloven, uavhengig av om materialet det annonseres for er knyttet til et fysisk objekt eller skal overføres via Internett eller på annen måte. Rettighetshaverne støtter dette.

Rettighetshaverne støtter videre departementets forslag om at krav om rett til informasjon bør kunne fremsettes *både i forbindelse med og uavhengig av en pågående sak* om krenkelse, samt at informasjon i tillegg til å kunne kreves fra de som begår krenkelse, også bør kunne kreves fra de personkategorier som er nevnt i artikkel 8 nr. 1 i håndhevelsesdirektivet. Rettighetshaverne støtter forslaget om at reglene, på samme måte som i Sverige, også skal omfatte *medvirkere*, og at retten til informasjon også skal gjelde når det foreligger et *straffbart forsøk* på krenkelse av en immaterialrettighet.

Departementet foreslår å bruke begrepet "*næringsvirksomhet*" der det etter håndhevelsesdirektivet kreves at personene som pålegges å gi informasjon må ha hatt befatning med de krenkende varene og tjenestene "*on a commercial scale*". Departementet innsér at det sistnevnte – som i følge fortalen til direktivet omfatter handlinger utført med sikte på direkte eller indirekte økonomisk eller kommersiell fordel – nok omfatter *mer* enn det som faller inn under en vanlig språklig forståelse av begrepet næringsvirksomhet, og foreslår at begrepet næringsvirksomhet i denne sammenheng skal forstås på *samme måte* som "*on a commercial scale*" i direktivet.

Rettighetshaverne er enige i at de foreslåtte bestemmelsene i nytt kapittel 28 A i tvisteloven *ikke* bør ha en snevrere rekkevidde enn håndhevelsesdirektivet, men mener bruken av begrepet næringsvirksomhet i en annen og mer omfattende betydning enn det som faller inn under en vanlig språklig forståelse, kan skape *uklarhet*. Vi ber derfor departementet vurdere å presisere i *lovteksten* at begrepet omfatter handlinger utført med sikte på direkte eller indirekte økonomisk eller kommersiell fordel. Dette vil virke klargjørende og dermed gi større forutsigbarhet.

Rettighetshaverne støtter forslaget om at angivelsen av *hva slags informasjon* som kan kreves, bør utformes i tråd med artikkel 8 nr. 2 i håndhevelsesdirektivet, samt at det bør være et vilkår for at noen skal kunne pålegges å gi opplysninger, at opplysningene *kan antas å lette håndhevingen* av en krenkelse. Det kreves ikke at det foreligger sannsynlighetsovervekt, det er tilstrekkelig at det foreligger *konkrete holdepunkter* for at det objektivt sett har skjedd en krenkelse. Holdepunkter for at noen kan bebreides for krenkelsen kreves således heller ikke.

I tillegg til at opplysningene bør kunne gis ved at den som plikten påhviler *avgir forklaring* eller gir *tilgang til realbevis* etter de vanlige reglene i tvisteloven, foreslår departementet at retten skal ha anledning til å bestemme at opplysningene skal gis ved at det utarbeides en *skriftlig erklæring*. Rettighetshaverne støtter dette, men mener samtidig grunnlaget for å gi pålegg om tilgang til realbevis – det vil si *dokumentasjon* av informasjonen omfattet av

pålegget – burde vært klarere. Det bør i den forbindelse også presiseres i forarbeidene at unnlattelse av å gi tilgang til relevante bevis kan ha prosessuelle skadevirkninger for vedkommende.

Rettighetshaverne støtter også at "rettighetshaver" i henhold til de nye bestemmelsene foruten innehaveren av den immaterielle rettigheten, også vil være andre som kan gjøre sanksjoner gjeldende mot krenkelse, f.eks. en lisenshaver.

Avslutningsvis ber rettighetshaverne departementet klargjøre at forslaget til nytt kapittel 28 A i tvisteloven *ikke innskrenker* adgangen til å kreve informasjon etter annen lovgivning som gir en sterkere rett til informasjon enn det som følger av de nye bestemmelsene.

Med vennlig hilsen,
SIMONSEN Advokatfirma DA

Rune Ljostad
Advokat (H)